

Kommenterad dagordning för ministerrådsmötet för rättsliga och inrikes frågor samt räddningstjänsten (RIF-rådet) den 2-3juni 2005

1. Godkännande av den preliminära dagordningen

Se bifogad preliminär dagordning.

2. Godkännande av A-punktlistan

Det föreligger ännu inte någon A-punktlista. En lista över *troliga* A-punkter bifogas.

3. Rambeslut om lagring av trafikuppgifter (allmän riktlinje) (R) (Ju)

Avsikten med behandlingen i rådet

Rådet förväntas nå en generell överenskommelse om artiklarna 2, 4, 6 och 7 samt den rättsliga grunden för förslaget.

Bakgrund

Vid Europeiska rådets möte den 25 mars 2004 uppmanades rådet att prioritera frågan om lagring av trafikuppgifter (med ett antagande i juni 2005). I april 2004 presenterade FR, IE, UK och SE ett utkast till rambeslut om bevarande av trafikuppgifter. Syftet med förslaget är att uppgifter om trafiken som genereras i samband med elektronisk kommunikation skall bevaras av Internet- och teleoperatörer under en viss tid (t.ex. hur uppkopplingar vid telefoni eller Internettrafik stått i förbindelse med varandra vid en viss tidpunkt). Detta för att underlätta det straffrättsliga samarbetet i bekämpandet av brott.

Förslaget förhandlades senast i arbetsgrupp den 18-19 april 2005. Artikel 36-kommittén tog ställning till fem frågor vid möte 10-11 maj 2005 och

COREPER behandlade den 19 maj 2005 de frågor som nu är uppe vid ministermötet.

Svensk ståndpunkt

Se bifogad promemoria.

4. Rambeslut om ett europeiskt bevisupptagningsbeslut (R) (Ju)

Avsikten med behandlingen i rådet

Rådet förväntas diskutera två artiklar i rambeslutet (artiklarna 15.2 c och 21).

Bakgrund

Kommissionen presenterade i november 2003 ett förslag till rambeslut om ett europeiskt bevisupptagningsbeslut (EEW) avseende föremål, handlingar eller uppgifter som ska företas i brottmål. Förslaget går ut på att en myndighet i en medlemsstat skall kunna utfärda ett europeiskt bevisupptagningsbeslut, varefter myndigheterna i en annan sådan stat ska verkställa beslutet genom att inhämta och överlämna de bevis som begärs. Härigenom skall möjligheten att i ett brottmålsförfarande få tag i bevis som finns i en annan medlemsstat förbättras. Förslaget har förhandlats sedan sommaren 2004. UK har angett som sin målsättning att färdigförhandla rambeslutet under sitt ordförandeskap.

Instrumentet har gått igenom en gång, men det finns, som bl.a. Sverige har framfört vid flera tillfällen under förhandlingarna, alltjämt grundläggande frågor som måste besvaras innan det är möjligt att gå in i detalj på t.ex. vilka avslagsgrunder rambeslutet bör innehålla. Den kanske viktigaste frågan gäller vad det är för slags beslut som utfärdas/verkställs och hur ansvar/befogenhet fördelas mellan den utfärdande och den verkställande staten.

Svensk ståndpunkt

Se bifogad promemoria.

5. Rambeslut om bekämpande av rasism och främlingsfientlighet (R) (Ju)

Avsikten med behandlingen i rådet

Rådet förväntas diskutera utestående frågor efter behandling i Coreper samt träffa en politisk överenskommelse om rambeslutet.

Dokument bifogas.

Bakgrund

Kommissionen lade 2001 fram ett förslag till rambeslut om bekämpande av rasism och främlingsfientlighet. Syftet är att tillnärma medlemsstaternas lagstiftning när det gäller rasistiska och främlingsfientliga gärningar. Förhandlingarna har legat nere sedan april 2003 men återupptogs i artikel 36-kommittén i februari 2005.

Rambeslutet diskuterade på RIF-rådet den 24 februari i år. Det har därefter förts diskussioner i Coreper, Artikel-36-kommittén och rådsarbetsgruppen för materiell straffrätt. Det tidigare förslaget om reglering av vissa rasistiska symboler har återkallats eftersom flera medlemsstater motsatte sig förslaget.

Svensk ståndpunkt

Se bifogad promemoria.

6. Utvärdering av införlivandet av rambeslutet om en europeisk arresteringsorder (Ju)

Avsikten med behandlingen i rådet

Rådet förväntas diskutera vissa delar i utvärderingen av genomförandet av den europeiska arresteringsordern. Diskussionerna skall utgöra underlag inför framtida utvärderingar.

Dokument bifogas.

Bakgrund

Kommissionen har utvärderat genomförandet av den europeiska arresteringsordern i medlemsstaterna. I aktuellt rådsdokument (8842/1/05 COPEN 89) beskriver ORDF några punkter (5 A–E) där kommissionen har pekat på felaktigheter eller tveksamheter i genomförandelagstiftningen hos några medlemsstater:

5 A: Vägransgrund hänförlig till grundläggande rättigheter (införd av ett antal MS eftersom den återfinns i instrumentets preambeltext).

5 B: Vägransgrund hänförlig till politiska skäl.

5 C: Justitieministeriet som utfärdande/verkställande rättslig myndighet.

5 D: Övergångsbestämmelser i strid med rambeslutet.

Under rubriken ”Proposals” i COPEN 89 (punkt 6) föreslås bl.a. att det skall göras ytterligare utvärderingar, men också att sakfrågorna 5 A–D ovan skall diskuteras vid rådsmötet. Diskussionerna skall inte utmynna i några slutsatser utan mer utgöra underlag inför framtida utvärderingar.

Svensk ståndpunkt

Det är viktigt att medlemsstaterna diskuterar hur rambeslutet har genomförts.

- Sverige tillhör de länder som har en vägransgrund enligt 5 A hänförlig till mänskliga rättigheter. För Sveriges del kan frågan också sägas gälla vår hänvisning i lagtexten till ”annan lag” som innebär att Sverige vägrar hjälp om det skulle strida mot tryckfrihetsförordningen, yttrandefrihetsgrundlagen eller regeringsformen. Enligt Sveriges uppfattning finns det inget som hindrar att skälen (preambletext) uttryckligen genomförs. Varför skulle texten annars finnas? För ett korrekt genomförande måste artiklar läsas i sitt sammanhang och mot bakgrund av skälen för instrumentet för att se hur långtgående vårt åtagande är. Sveriges uppfattning är att genomförandet av åtagandet beror på den lagstiftningsteknik som används och styrs av vikten av att klargöra när ett överlämnande skall eller inte skall ske.
- Sverige har inte infört en vägransgrund hänförlig till politiska skäl enligt 5 B. Någon sådan möjlighet finns inte enligt rambeslutet och bör inte heller återfinnas i genomförandelagstiftningen.
- Fråga 5 C rör inte Sverige. Vi har menat att justitieministeriet inte kan vara en rättslig myndighet, men det saknas skäl att kritisera de länder som valt en annan linje så länge samarbetet fungerar smidigt.
- Fråga 5 D om övergångsbestämmelser är viktig. Varje medlemsstat måste kunna lita på att andra medlemsstater genomför nya instrument korrekt, dels för frågan om ömsesidigt förtroende, dels för att ärenden inte skall komma i ett ”tomrum” så att de kan hanteras enligt varken det gamla eller nya förfarandet.

Arresteringsordern har endast varit i kraft i halvvannat år i de stater som var först; i den sista staten tillämpas arresteringsordern sedan endast någon vecka. För en meningsfull analys krävs det mer erfarenhet. Genomförandet har dessutom precis utvärderats av KOM. Diskussioner om praktiska erfarenheter förs redan på rådsarbetsgruppsmöten i expertgruppen (CCM) där problem kan dryftas. Sverige bör således förorda att ytterligare utvärderingar och analyser bör avvakta ett antal år.

7. Handlingsplan för genomförande av Haagprogrammet (Ju/UD)

Avsikten med behandlingen i rådet

Rådet förväntas anta handlingsplanen.

Bakgrund

Europeiska rådet antog vid sitt möte den 4-5 november 2004 det nya 5-åriga arbetsprogrammet för området Frihet, Säkerhet och Rättvisa - det så kallade Haag-programmet. Samtidigt gav ER i uppdrag åt KOM att presentera en mer detaljerad tidsplan för när de överenskomna åtgärderna skulle sättas i verket.

Handlingsplanen, som således är en konkretisering av det redan antagna Haag-programmet, delgavs MS den 11 maj 2005 och väntas antas av RIF-rådet den 2-3 juni, varefter den även är tänkt att finnas med i slutsatserna från Europeiska rådet den 16-17 juni.

Se vidare bifogat dokument.

Svensk ståndpunkt

Sverige välkomnar handlingsplanen som sätter en tydlig tidsram för överenskomna åtgärder inom området för frihet, säkerhet och rättvisa. De åtgärder på migrationsområdet som överenskomms i Haag finns väl återspeglade i handlingsplanen, och det är positivt att tydliga tidsangivelser finns. Sverige har när det gäller det rättsliga samarbetet verkat för att ett rättighets- och förebyggandeperspektiv skall balansera de repressiva åtgärderna och välkomnar därför särskilt att detta nu återfinns i handlingsplanen.

8. Terrorism – genomförande av handlingsplanen (Ju)

Avsikten med behandlingen i rådet

Åtterrapporering och avstämning.

Bakgrund

Efter terrorattackerna i Madrid antog Europeiska rådet den 25 mars 2004 en deklaration om bekämpning av terrorism innehållande 15 olika punkter med förslag till åtgärder. I deklarationen anges dessutom att ministerrådet (i samarbete med generalsekreteraren/höge representanten och kommissionen) skall rapportera till Europeiska rådet om hur uppföljningen av deklarationen fortskrider. En första uppföljning ägde rum vid Europeiska rådets möte i juni 2004 då bland annat EU:s handlingsplan mot terrorism antogs.

En praxis har nu utvecklats med åtterrapporering och avstämning i slutet av varje ordförandeskap, först till RIF-rådet sedan till Europeiska rådet. Ordförandeskapet har ännu inte lämnat några uppgifter om vad som kommer att behandlas i vårens åtterrapporering.

Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden: senast 26 november 2004.

Svensk ståndpunkt

Det finns i nuläget inga konkreta förslag att ta ställning till.

Generellt gäller att Sverige kan instämma i behovet av att på EU-nivå fortsätta arbetet i kampen mot terrorism. Sverige kommer att delta aktivt och konstruktivt i detta arbete även fortsättningsvis.

9. Förslag till rådets beslut om inrättande av Europeiska polisakademin (CEPOL) som EU-organ (Ju)

Avsikten med behandlingen i rådet

Rådet förväntas diskutera ev. utestående frågor i syfte att kunna besluta om att inrätta Europeiska polisakademin som ett EU-organ.

Bakgrund

Den 1 oktober 2004 presenterade kommissionen ett förslag till rådsbeslut om inrättandet av Europeiska polisakademin (CEPOL) som ett av Europeiska unionens organ.

Förslaget syftar till att ge CEPOL bättre rättsliga ramar genom att ge akademien status som juridisk person, permanent säte, finansiering från gemenskapsbudgeten, tydliga tjänsteföreskrifter och ett enhetligt styre för att på så sätt stärka möjligheterna för de brottsbekämpande myndigheterna i medlemsstaterna att bekämpa den gränsöverskridande brottsligheten. Förslaget berör även CEPOL:s mandat, att målgruppen utökas till samtliga brottsbekämpande myndigheter och att nationella enheter skall inrättas.

Svensk ståndpunkt

Se bifogad promemoria.

10. (ev.) EU:s operativa specialgrupp med polischefer: utvärdering av delar av det operativa samarbetet (Ju)

Avsikten med behandlingen i rådet

ORDF kommer eventuellt att lämna en kortfattad rapport om utvecklingen av de sex projekt där MS försöker utveckla en gemensam arbetsmetod.

Dokument saknas.

Bakgrund

Polischefsgruppen träffades i ett strategiskt möte i Bryssel den 12 maj 2005. Bland mycket annat diskuterades det operativa arbetet kring sex projekt (de s.k. COSPOL-projekten där MS försöker utveckla en gemensam arbetsmetod). En MS driver respektive projekt ("Driver"). Vid mötet påpekade ORDF att projekten är beroende av två framgångsfaktorer; att polischeferna är villiga att acceptera detta ansvar och att projektledare på operativ nivå ("Drivers") har utsetts. Det framkom även att Europol måste få mer information från MS. Från den svenska polisen (Rikskriminalpolisen) har det framkommit att det enda projekt som fått riktig fart och kunnat genomföras hittills är projektet som Sverige lett om barnpornografi på Internet. Där har gemensamma operationer genomförts med gott resultat.

Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden

EU-nämnden informerades om överläggningarna om operativt samarbete i EU:s operativa specialgrupp med polischefer inför rådets (RIF) möte den 14 april 2005.

11. Utkast till slutsatser om ett samarbete med Libyen rörande invandring (UD)

Avsikten med behandlingen i rådet

Antagande av rådslutsatser för hur dialogen med Libyen skall utvecklas.

Bakgrund

Uppföljning av resultatet av den EU-delegation med experter som mellan 28 november - 5 december 2004 besökte Libyen.

KOM har i sin missionsrapport pekat på brister i Libyens hantering av migrationsströmmar. Detta bör man finna vägar att samarbeta med Libyen om. Rapporten pekar på att samarbete med Libyen skall bygga på respekt för mänskliga rättigheter och demokratiska principer, *rule of law* och genuint åtagande att uppfylla kraven enligt Genève-konventionen för flyktingar eller liknande konvention.

Beredning av riktlinjer för inriktningen på, och villkoren för, ett möjligt samarbete med Libyen pågår för närvarande på rådsarbetsgruppsnivå.

Svensk ståndpunkt

Riktlinjen för svenskt agerande är att EU:s engagemang i Libyen skall syfta till att få Libyen att underteckna och uppfylla Genève-konventionen för flyktingar samt att förstärka och formalisera UNHCR:s aktiva närvaro i landet.

12. Övriga frågor

– Den europeiska gränsförvaltningsbyrån (Ju)

Avsikten med behandlingen i rådet

Lägesrapportering. Dokument saknas.

Bakgrund

RIF-rådet antog den 26 oktober 2004 förordningen om inrättande av en byrå för medlemsländernas samarbete i gränskontroll- och gränsövervakningsfrågor (gränsbyrån) per den 1 maj 2005.

Vid RIF-rådets möte den 14 april 2005 nåddes också en politisk överenskommelse om att gränsbyråns säte placeras i Warszawa. Denna

överenskommelse formaliserades den 26 april genom beslut av jordbruks- och fiskerådet.

Kommissionen har kallat gränsbyråns styrelse till ett första möte den 25 maj. På dagordningen står framför allt val av den verkställande direktören. Kommissionen förväntas snart presentera en "shortlist" med tre-fem kandidater, men dessa namn är än så länge okända.

Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden

EU-nämnden informerades om kommissionens förslag till förordning inför rådets (RIF) möten den 27-28 november 2003, den 30 mars 2004, den 8 juni 2004 och den 26 oktober 2004 samt inför diskussioner vid rådsmötet den 14 april 2005.

- Relationerna med Västra Balkan (Ju)

Avsikten med behandlingen i rådet

Information från ordförandeskapet. Dokument saknas.

GEMENSAMMA KOMMITTÉN

1. Godkännande av dagordningen

Se bifogad preliminär dagordning.

2. Schengen informationssystem (SIS) II – föredragning av kommissionens förslag (Ju)

Avsikten med behandlingen i rådet

Kommissionen kommer troligen att presentera sina förslag till rättsakter och möjligen lämna en lägesrapport om utvecklingen av SIS II. Dokument saknas.

Bakgrund

Upphandling av SIS II avslutades under hösten 2004. Processen har därefter försinkats av att upphandlingsproceduren överklagades till EG-domstolen av en förlorande konkurrent. Överklagandet återkallades senare. Företaget som skall ta fram den tekniska lösningen för SIS II kommer att presentera ett utförligt dokument i juni 2005.

Kommissionen kommer samtidigt att presentera två rättsliga akter (rådsbeslut respektive rådsförordning) om SIS II. SIS II beräknas vara klart till mars 2007 och de tio nya MS beräknas kunna anslutas under hösten 2007. Tidtabellen har ifrågasatts från vissa MS och även från svensk sida finns det en oro för att det kan bli svårt att hålla den.

3. Öviga frågor

-

* * *